

A Fővárosi Ítéltábla a Kummer Ügyvédi Iroda (fél címe 2, ügyintéző: dr. Kummer Ákos ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a dr. Kovátsits László Ügyvédi Iroda (fél címe 1, ügyintéző: dr. Kovátsits László ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyiségi jogok megsértése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. november 2. napján meghozott 35.P.23.405/2015/4. számú ítélete ellen az alperes részéről 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és az alperes által fizetendő marasztalás összegét 300.000,- (háromszázezer) forintra és annak kamataira leszállítja. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyja.

A felek az első- és másodfokú perköltségeiket maguk kötelesek viselni.

A le nem rótt 98.000,- (kilencvennyolcezer) forint kereseti és fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes azzal, hogy a 2015. augusztus hó 1. napján a oldalon közzétett közleményében valótlanul állította, hogy a ... emberei bevándorlókkal üzletelnek és pénzért szállítanak bevándorlókat, valamint azzal, hogy a 2015. augusztus 13. napján a ... oldalon közzétett közleményében valótlanul állította, hogy a ...osok bevándorlókkal üzletelnek - megsértette a felperes jóhírnevét. Eltiltotta az alperest a további jogsértéstől. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül felperesnek eljuttatott levélben a fenti jogsértésekért kérjen elnézést, mely levél tartalmazza az ítélet jogsértést megállapító rendelkezéseit, feljogosította a felperest ezen levél nyilvánosságra hozatalára.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 700.000,-Ft-ot, valamint ezen összeg után 2015. augusztus 14. napjától a kifizetés napjáig járó késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot és perköltséget.

Az elsőfokú bíróság döntését a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:45.§ (2) bekezdésére, valamint a PK 12. számú állásfoglalásra alapította. Kiemelte, hogy a személyiségi jogi perekben is alkalmazni kell a PK 12. számú állásfoglalást, melynek értelmében a sérelmezett közléseket nem formális megjelenésük, hanem valós tartalmuk szerint kell megítélni, a közlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni és tekintettel kell lenni a

társadalmilag kialakult közfelfogásra is. Az alperesi közlések szövegkörnyezete alapján arra a következtetésre jutott, hogy a 2015. augusztus 1. napján közzétett közleményben tényként állította az alperes, hogy bűncselekményeket követnek el a felperessel kapcsolatban álló személyek, sőt ezen bűncselekményekből a felperes ...finanszírozása is történik. Az augusztus 13-i közleményben szintén tényként közli az alperes azt, hogy a felpereshez közel álló személyek bűncselekményeket követnek el. Kiemelte, hogy az alperes ezen közleményeiben nem esetleges gyanúról tesz említést, hanem tényként közli a bűncselekmény elkövetését. Állásfoglalása szerint ezek a kijelentések nem tekinthetők véleménynyilvánításnak, hanem arra irányuló tényközléseknek, hogy állítólagosan a felpereshez köthető személyek bűncselekményt követnek el. Magyarország Alaptörvénye 28. cikk (2) bekezdése értelmében azonban senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg. Mivel az alperes olyan határozatra nem hivatkozott, amely alapján a közleményben szereplő bűncselekmények elkövetése jogerősen megállapításra került, az alperesi állítást valótlannak találta, függetlenül attól, hogy van-e büntetőeljárás folyamatban, illetve az alperes által hivatkozott ...et a felpereshez közel álló személynek lehet-e tekinteni vagy sem. Erre tekintettel az erre irányuló alperesi bizonyítási indítványokat mellőzte.

Nem értett egyet azzal az alperesi védekezéssel sem, hogy a felperest terhelné annak bizonyítása, hogy az alperes tudta azt, hogy a közlése valótlán. Megítélése szerint a ...ok vonatkozásában általánosságban elvárható, hogy a valóságnak megfelelő közleményeket tegyenek közzé, ezen közleményekben ne hivatkozzanak valakinek a büntetőjogi felelősségére anélkül, hogy ezen büntetőjogi felelősséget bíróság jogerősen megállapította volna.

Az alperes védekezéséhez csatolt cikkek kapcsán rámutatott, hogy azokban szerepel utalás a büntető eljárás folyamatban léteire is, míg a perbeli közleményekben erről nem tesznek említést.

A közügyek szabad vitatásával kapcsolatban kifejtette, hogy egy ...nak, amelyet bűncselekmény elkövetésével hoznak összefüggésbe a társadalmi megítélése köztudomásúan hátrányosan változik, és a közügyek szabad vitatása esetén sem megengedett mások jóhírnevének megsértése. Ezért megállapította, hogy a sérelmezett közleményekkel az alperes megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

A Ptk. 2:51.§ (1) bekezdés b) pontja alapján eltiltotta az alperest a további jogsértéstől, a c) pontja alapján megfelelő elégtétel adására is kötelezte és a Ptk. 2:51.§ (2) és (3) bekezdése alapján döntött a sérelemdíjról. Értékelte az összecszerűség körében, hogy az alperes a jogsértést többször valósította meg, a felperest olyan bűncselekmények elkövetésével hozta összefüggésbe, amelyek iránt az aktuálpolitikai események folytán a társadalom érdeklődése fokozott volt.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést. Kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását.

Álláspontja szerint a felperesi ...nak nem volt kereshetőségi joga, igényérvényesítésre a felperes tagjai, illetve hozzá köthető természetes személyek jogosultak, ugyanis rájuk vonatkozik a felperes által sérelmezett mondat. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság túlterjeszkedett a kereseti kérelmen és döntése a Pp. 215.§-t sértette. Az ítélet megállapításával szemben ugyanis a felperes nem azt sérelmezte, hogy az alperes bűncselekményeket állított volna a felperes, illetve felpereshez közel álló személyek vonatkozásában, a sérelmezett mondatok sem tartalmaztak ilyen állításokat. A felperes azt a részt találta sérelmesnek, hogy a felperes emberei, illetve a ... bevándorlókkal üzletelnek, bevándorlókat pénzért szállítanak, ezért az elsőfokú bíróság a büntetőjogi felelősség állítása tekintetében ezért túlterjeszkedett a kereseten.

Fenntartotta azt az álláspontját, hogy sérelmezett valamennyi tényállítás alapja egyben értékítélet is, az alperes a politikai véleményét fogalmazta meg politikai vita keretében. A felperes ebből egy kiragadott mondatot sérelmezett, holott a közlemény egészéből kiderül, hogy az egy vélemény. Hivatkozott ebben a körben a BDT 2000.237. bírósági döntésre is: mivel közügyekre vonatkozó

véleménynyilvánításról van szó, csak súlyos vagy kirívó jogsértés esetén lehetne megállapítani a személyiségi jog sérelmét. Utalt az Alkotmánybíróság 5/2015. (II. 25.) AB határozatára is, melynek szerint valamely tény közlése is kifejezhet személyes véleményt, tényközlések nélkül a véleményformálás is ellehetetlenülne.

Sérelmezte, hogy a közszereplők bírálhatóságával kapcsolatos védekezésükre az elsőfokú ítélet nem tért ki, ezt változatlanul fenntartották. Ebben a körben hivatkozott a BDT 2010.2215. döntésre, amelyben az eljáró ítélőtábla az Alkotmánybíróság 635/B/2000. AB határozatában kifejtettekre utalt. Az alkotmánybírósági döntés szerint a közügyek szabad vitathatósága elsődleges érdek és ha a közélet egyik szereplője ebbéli minőségében egy másik közszereplő személyére vonatkozóan fejt ki véleményét, annak tevékenységével összefüggésben, akkor csak abban az esetben vonható felelősségre, ha tudta, hogy a közlés lényegét tekintve nem felel meg a valóságnak. A 7/2014. (III. 7.) AB határozatra hivatkozva arra utalt, hogy az Alkotmánybíróság a tényállításokra is kiterjesztette a véleménynyilvánítás szabadságának védelmét, amelynek értelmében két esetkör létezik, amikor a közügyek vitatása során a tényközlés nem élvez védelmet, egyrészt ha a tényt állító tudta, hogy a közlés valótlan, másrészt akkor ha a tényt állító azért nem tudott a közlése valótlanságáról, mert a foglalkozása alapján elvárható körültekintést elmulasztotta. Minderre tekintettel abban az esetben sem állapítható meg jogsértés, ha a bíróság a közléseket tényállításként értékelné.

Jóhiszeműsége körében hivatkozott azokra az információkra, melyek alapján joggal feltételezhette, hogy a felperes és ... között továbbra is kapcsolat van. A, valamint ezen keresztül a ... kapcsolata a mai napig vitathatatlanul létezik a közfelfogásban. Köztudomásúnak kérte értékelni a cégnyilvántartás adatai alapján, hogy a felperesi ... frakcióvezető helyettese a mai napig üzlettársa a közlemény alapját képező büntető eljárásban érintett volt ...nak. Hivatkozott a Pf.20.517/2016. számon folyamatban lévő ügyre, ahol a felterjesztett elsőfokú iratok között szerepel ...nek a 12. számú jegyzőkönyvben tett vallomása, miszerint van közös cége a ...hoz kötődő személlyel, a ...a is fennáll, és van kapcsolata a felperesi szervezettel is. A volt ... továbbá közös fotót posztolt a felperesi ...elnökkel, mindezekre tekintettel a felperestől való elhatárolódás nem igazolható. ...tel szembeni büntetőeljárás kapcsán kiemelte, hogy volt ilyen eljárás folyamatban, erről a valóságnak megfelelően nyilatkozott, annak megszüntetéséről az alperes azonban nem tudott.

Fellebbezési érvelése szerint a jóhírnévhez való jog megsértése sem állapítható meg. A jogellenesség megállapítása során ugyanis a közfelfogásra kell tekintettel lenni, vagyis azt kell vizsgálni, hogy a tényállítás alkalmas-e arra, hogy a sértett társadalmi megítélésén csorba essen. Egyértelműen megállapítható azonban, hogy az alperes a felperes által sérelmezett nyilatkozatával nem befolyásolta a felperesről az évek során kialakult társadalmi vélekedést. Kiemelte, hogy a felperes és ... kapcsolata köztudomású, azt nem az alperes keletkeztette.

A jogerős büntetőítéleti marasztalással kapcsolatban kifejtette, hogy a valóságtartalom megítéléséhez, nyilatkozatok, közlemények tételéhez a közéletben nem lehet szükség jogerős bírósági határozatra, hiszen ez azzal járna, hogy a politikai élet szereplői egy-egy vitás kérdésben szinte soha nem nyilatkozhatnának. Vitatta, hogy a felperes által kért személyiségi jog megsértésének jogkövetkezményei alkalmazhatók lennének. Az elégtételadás körében kiemelte, hogy nem volt határozott a kereseti kérelem.

A megítélt 700.000 forint sérelemdíjat eltúlzottnak találta. A jogsértés súlyával összefüggésben hivatkozott arra, hogy a sérelmezett közlemény nem alkalmas a felperes társadalmi megítélésének befolyásolására. A per tárgyát érintő két közleményen kívül nincs más jogsértés, ezért az ismétlődő jelleg sem állapítható meg. Az alperes a sajtóban megjelent hírekre reagálva tette nyilatkozatát, ezért a felróhatóság mértéke még a jogsértés megállapítása esetén is elenyésző. Álláspontja szerint, a felperes társadalmi megítélésében kimutatható változást a nyilatkozat nem idézett elő, az pedig tény, hogy ...tel szemben két büntetőeljárás is folyamatban volt.

Másodlagosan kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését a felperes és ... közötti kapcsolat

bizonyítására irányuló alperesi bizonyítási indítvány mellőzése miatt, valamint azért, mivel az elsőfokú bíróság nem megfelelően tett eleget a bizonyítási kötelezettségre vonatkozó tájékoztatási kötelezettségének, továbbá az indokolásában túlterjeszkedett a kereseti kérelmen.

Felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást teljes körűen feltárta és a tényállásból okszerű következtetést levonva hozott határozatot.

Kiemelte, hogy vitás esetekben a tényállítás és a véleménynyilvánítás elhatárolása bizonyíthatósági teszt alapján történhet, jelen esetben kétségtelenül sértő tényállításokra került sor és nem véleménynyilvánításra. Objektív módon igazolható, hogy volt-e olyan a felperessel a közlemény keletkezésekor bármilyen jogviszonyban álló vagy vele bármilyen módon kapcsolatba hozható személy, aki olyan cselekményeket követett el, melyekből az alperes a közleményében írt. Hivatkozott arra, hogy a valótlan tényállítások tekintetében közszereplőként sincsen tűrési kötelezettsége.

A ...re, a ... korábbi főkapitányára vonatkozó alperesi védekezés körében is egyetértett az elsőfokú bíróság ítéletével. Utalt arra is, hogy több okirattal igazolt, hogy 2010 nyara óta semmilyen kapcsolata nincs vele is, nevezett a közéleti tevékenységét az elmúlt időszakban kifejezetten vele szemben fejté ki. A hivatkozott cég tulajdonosi szerkezete nem köztudomású tény, egy kft.-ben a közös tagság ténye olyan körülmény, amely a Pp. 235.§ (1) bekezdése értelmében a másodfokú eljárás során már nem értékelhető. A gazdasági kapcsolat nem jelent egyúttal aktív, politikai, közéleti kapcsolatot is. A fénykép közösségi oldalra történt elhelyezésével kapcsolatban ... is azt adta elő, hogy csak a múltba emlékezve tette fel, nincs kapcsolatban vezető ...os politikusokkal, csak a volt felesége temetésén vett részt velük a közelmúltban. Hivatkozott ... nyilatkozatára, melyből a nevezett személytől történő elhatárolódás következik.

A jogsértés súlyával kapcsolatban kiemelte, hogy az alperes több alkalommal vádolta meg súlyos bűncselekményben való részességgel, úgy hogy tudnia kellett, amit állít, még nyomokban sem igaz. Olyan állítást tett róluk, amely mindenki számára komoly visszatetszést vált ki és a társadalmat leginkább érdeklő témára vonatkozik. Az alperes célja is ez volt, ezért a sérelemdíj nem volt eltúlzottnak tekinthető.

A fellebbezés részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, döntésével és annak jogi indokaival a másodfokú bíróság részben értett egyet, ezért a határozatot a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta.

Az elsőfokú bíróság ugyan nem adott a feleknek a Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatást a bizonyításra szoruló tényekről, a felek a bizonyítandó tényeknek megfelelő bizonyítási indítványokat előterjesztették. Nem merült fel az alperes részéről olyan bizonyítási indítvány, amelynek megtételében a tájékoztatás elmaradása akadályozta volna, ezért ez a hiányosság nem minősült az ügy érdemére kiható a Pp. 252. § (2) bekezdése szerint a tárgyalás megismétlését szükségessé tevő, lényeges eljárási szabálysértésnek.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezésben írtakkal szemben nem sértette meg a Pp. 215. §-át sem, az ítélet rendelkező része a kereseti kérelemben kért jogsértés megállapítás keretein belül maradt mindkét közlemény tekintetében, függetlenül attól, hogy az ítélet indokolása bűncselekmények elkövetésének állítására is utalt. Az indokolásból egyebekben kitűnt, hogy az elsőfokú bíróság a keresetben sérelmezett azon alperesi közléseket, melyek szerint a felperes pénzért bevándorlókat szállított, bevándorlókkal üzletelt, tekintette a közlemény egészére figyelemmel olyan állításnak,

amely az embercsempészet bűncselekmény állítását kimeríti, és ennek tükrében ítélte meg a közlés személyiségi jogsértő voltát. Ez nem minősül a kereseti kérelmen való terjeszkedésnek.

Mindezek alapján az elsőfokú ítélet részbeni vagy teljes hatályon kívül helyezésére a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján nem volt indok. Az alperes által hiányolt bizonyítási cselekmények elmaradása, mint hatályon kívül helyezési ok az ügy érdemi felülbírálatára során volt vizsgálható.

A személyiségi jogi ügyekben is megfelelően alkalmazandó PK 13. számú állásfoglalás értelmében annak van keresetességi joga, akire a közlés utal, illetve akinek a személye a közlemény egészét tekintve a közlésből felismerhető. A sérelmezett közlésekben megjelölt, bevándorlókkal üzletelő személyeket politikai hovatartozásuk szerint, a ... embereiként, ...osokként határozza meg a közlés, és ezen keresztül kritizálja a felperesi ...ot, ezért a felperes keresetességi jogának fennállásához nem férhetett kétség.

Az Alkotmánybíróság az Emberi Jogok Európai Bírósága gyakorlatával [pl. Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) Lingens v. Austria (1982) 9815/82] összhangban több határozatában is kifejtette (pl. 36/1994. (VI.24.) AB határozat) és az Alaptörvényt követően megerősítette, hogy a közügyek szabad vitatása szükségszerűen együtt jár a közszereplők tevékenységének adott esetben akár éles hangú vagy túlzó kritikájával, nézeteik hitelességének megkérdőjelezésével, szabad cáfolatával, bírálatával {13/2014. (IV.18.) AB határozat [26]}. A véleménynyilvánítás szabadsága alkotmányos követelményének érvényesülését a személyiségi jogi igény elbírálása során a Ptk. 2:44. § közvetítő normája is biztosítja.

A Ptk. 2:44. § értelmében a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmét szükséges és arányos mértékben az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja.

A másodfokú bíróság egyetértett azzal a fellebbezési hivatkozással, hogy a közlés egésze a közügyek vitatása körébe tartozik, reakció és hitelességi kritika a felperesi ... sajtótájékoztatójára nézve. Figyelembe kellett venni továbbá, hogy a felperes ...ként a közélet formálóját, akinek a közszereplőkre vonatkozó speciális alkotmányos szempontokra figyelemmel többet kell elviselnie kritizálása során (BDT 2000.237.). Értékelni kellett továbbá azt is, hogy a formailag tényállításként megjelenő közlések is kifejezhetnek értékelést, következtetést, azaz véleményt. A fellebbező hivatkozásával szemben a közlés kritikai összefüggései nem tesznek minden közlést véleménnyé, és a más ... sajtóközleményére adott kritikai reakció is tartalmazhat valótlan, jóhírnév sértő tényállításokat.

A perbeli közlések sajtóközlemény formáját öltötték, a személyiségi jogi perekben is alkalmazandó PK 12. sz. állásfoglalásra tekintettel a sérelmezett közléseket a szöveg egészének összefüggésében kellett értelmezni, és figyelemmel kellett lenni a társadalmi közfelfogásban kialakult jelentéstartalomra, az átlagolvasó értelmezésére. Az első közlemény semmilyen módon nem tartalmazott olyan egyéb tényközléseket, amelyek alapján a „felperes emberei” „bevándorlókkal üzletelnek”, a „bevándorlókat pénzért szállítanak” állítások, tényekből levont következtetésnek, véleménynek minősülhetnének. Ezek az állítások önmagukban a bizonyíthatósági teszt alapján is tényállítások voltak. Az elsőfokú bíróság ezért helytállóan következtetett arra, hogy az első közleményben a sérelmezett közlések tényállítások.

A tényállítások pedig az átlagolvasó értelmezésében arra vonatkoztak, hogy felperesi ... emberei, azaz tagjai vagy a felperesi ...szervezethez tartozó személyek bevándorlókat pénzért szállítottak,

amivel lebuktak. Ezt erősítette meg az a körülmény is, hogy a sérelmezett közlemény a felperesi ... sajtóközleményére adott reakció, a „felperes emberei” kifejezés erre tekintettel is szorosabb kapcsolatot jelenített meg, mint amit egy politikai értékközösség, vagy a személyes kapcsolatok jelentenek.

A második közlemény megismétli azt a tényállítást, hogy a ...osok - az átlagolvasó értelmezésében a közlemény elsővel megegyező szövegkörnyezetére figyelemmel a felperesi ... tagjai, felperesi ...hoz tartozó személyek - bevándorlókkal üzletelnek. Megemlíti ... embercsempészet elkövetése miatti elfogását, a nevezettet a felperesi ...elnökhöz közel álló, visszaeső bűnözőként jelöli, ez azonban a közlést nem teszi véleménnyé. A közleményben a ...osok bevándorlókkal történő üzletelése mellett a ...elnökhöz közel állóként említett volt ... embercsempészként, visszaeső bűnözőként szerepeltetése belső összefüggések miatt azt a tényközlést erősíti meg az olvasóban előtt, hogy a felperesi ...tagokat, a felperesi ...hoz tartozó személyeket fogtak el bevándorlókkal üzletelés, azaz embercsempészet miatt.

Az elsőfokú bíróság helytállóan döntött abban a kérdésben is, hogy az alperes nem tudta alátámasztani tényállításai valóságát. Az alperes nem tudta bizonyítani, hogy felperesi ...tagok, vagy a felperesi ...hoz tartozó személyek bevándorlókat pénzért szállítottak, velük üzleteltek, az alperesi tényállítások ezért valótlannak bizonyultak. Az alperes mindössze ...nek, a volt gárda kapitány elfogásával és a vele szemben indított büntetőeljárással, valamint a nevezett felperessel való kapcsolatával kísérelte meg állításai valóságát bizonyítani. Nem volt azonban megállapítható, hogy ... a felperesi ... tagja, vagy a felperesi ...hoz tartozó személy, és az sem, hogy felperesi ... tagjai, ahhoz tartozó személyek bevándorlókat pénzért szállítottak volna.

Az alperes védekezésével szemben a felperes embereire, ...osokra utaló közlés a PK 12. számú állásfoglalásra figyelemmel nem volt úgy értelmezhető, hogy a közvetlen kapcsolattal bíró tagok, vagy ...hoz tartozó személyek helyett a felperesi ... szimpatizánsaira, szakértőire vele értékközösségben, gazdasági kapcsolatban álló személyekre is vonatkozhatna. Nem a felperesi ...hoz közeli személyekről, felperes támogatóiról szólt a sajtóközlemény. A sérelmezett közlemény pedig a bevándorlókkal üzletelést, pénzért szállítást tényként közölte, holott a közlemény időpontjában nem vitásan - beismerés hiányában - az embercsempészetnek csak a gyanúja állhatott fenn. Az elsőfokú bíróság helyesen vont le következtetést arra, hogy az alperesi sajtóközlemények szövegkörnyezetében annak állítása, miszerint valaki bevándorlókat pénzért szállít, velük üzletel az átlagolvasó értelmezése szerint is embercsempészetnek felel meg, figyelemmel a korabeli híradásokat uraló, migrációval, embercsempészettel kapcsolatos tudósításokra.

Nem volt jelentősége ezért annak, hogy a volt ... milyen kapcsolatban állt a felperesi ...hoz tartozó személyekkel, tehát az elsőfokú bíróság helyesen mellőzte a bizonyítást e körben. Azok a fellebbezésbeli hivatkozások sem bírtak relevanciával, hogy a volt ... - az alperes által a fellebbezési tárgyaláson hivatkozott nyilatkozata szerint - milyennek ítélte a kapcsolatát a felperesi ...tal, és milyen okból helyezte el közös képet közösségi oldalán. Az alperes továbbá azt sem állította, hogy a büntetőeljárás a volt ... marasztalásával végződött, ezért nem volt jelentősége a büntetőeljárás folyamatban létének, és az ennek kapcsán indítványozott megkeresésnek sem. Az elsőfokú bíróság az indítványozott bizonyítások mellőzésével nem sértett jogszabályt, az ítélet hatályon kívül helyezése ezen okból sem volt szükséges.

Az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a közügyek megtárgyalásával összefüggő közlésre tekintettel a jogsértés elbírálásánál figyelembe kellett venni az Alkotmánybíróságnak a szólásszabadság, véleménynyilvánítási szabadság határainak megvonására vonatkozó gyakorlatát.

Ennek értelmében a közügyeket érintő, de hamisnak bizonyult tényállításokat csak abban az esetben oltalmazza a vélemény szabadság, ha a tény állító vagy híresztelő jóhiszemű volt {7/2014. (III. 7.) AB határozat [49],[50]}. Ennek megítélésénél nem pusztán annak van jelentősége, hogy a nyilatkozó tudott-e az állításai valótlanágáról, hanem annak is, hogy a foglalkozására tekintettel, a közügyek megtárgyalásával összefüggésben, az ilyen témákban nyilatkozóktól elvárható körültekintést és figyelmet elmulasztotta-e [36/1994. (VI. 24.) AB határozat, 7/2014. (III. 4.) AB határozat, 13/2014. (IV. 18.) AB határozat].

A felperes által csatolt cikkekből ismereteket lehetett szerezni a volt ... magánéleti botrányát követő lemondásáról, a felperesi ...tól való elkülönüléséről. A ...tól, illetve a kommunikációért felelős személyétől elvárható, hogy a nyilatkozatának alapjául szolgáló információk megfelelő ismeretével rendelkezzen. Elvárható továbbá, hogy ne közvetítsen a nyilvánosság felé olyan állításokat, hogy egy ...tagsággal nem rendelkező, ...hoz nem tartozó személy bűncselekmény gyanúját esetleg megalapozó cselekményét leegyszerűsítően, az érintett ... tagjainak tevékenységeként láttatja, mellőzve azokat az információkat, amelyek a közlés véleményként való értékeléséhez szükséges logikai kapcsolatok felállításához szükségesek.

Az alperes mint ... sajtóközleménye jóhiszeműsége alátámasztására ezzel szemben nem hivatkozhatott a Wikipédiára, illetve arra, hogy az állított köztudomás szerint a volt ... a felpereshez kötődik. Nem az állított köztudomásnak, hanem annak volt jelentősége, hogy a ... nevében sajtóközleményt kiadótól milyen gondosság várható el. A közügyek szabad megtárgyalásához fűződő alkotmányos védelem ugyanis csak a jóhiszemű kommunikációt védi.

Helytállóan tulajdonított a jogsértés megítélése szempontjából jelentőséget annak is az elsőfokú bíróság, hogy a perbeli közleményekből - ellentétben más, csatolt cikkek közleményeivel - nem derült ki, hogy az embercsempészetrel az érintettek csak gyanúsíthatóak. Ennek a körülménynek a mellőzését a kijelentés súlya és a közlemény körülményei sem indokolták, ...tel szembeni embercsempészet miatti eljárás megindulása, annak körülményei, az érintett tagadása nem voltak köztudomású tények.

Az alperes által hivatkozott jogesetek más tényálláson alapultak, más volt a sérelmezett közlemények, tartalma, ezért a perbeli kereset eltérő elbírálására nem vezethettek.

Mivel az alperes az elvárható gondosságot elmulasztotta, tényként közölt nyilatkozatával túllépte a közügyek vitatását biztosító alapjog jogszerű határait. Mivel az alapjog gyakorlása nem felelt meg az alkotmányos követelményeknek, a felperes személyiségi jogséremlme megállapításának nem volt akadálya. Az elsőfokú bíróság egyebekben helyesen következtetett arra, hogy a Ptk. 2:45. § (2) bekezdés szerinti jóhírnév megsértése megvalósult. A felperesi ... tagjainak bevándorlókkal való üzletelésének valótlan állítása alkalmas arra, hogy egy bevándorlással szemben kritikus ... hitelét egyesek előtt megkérdőjelezze, társadalmi megítélését hátrányosan befolyásolja.

Alapítván kifogásolta a fellebbező a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés c) pontja szerinti elégtétel adás iránti kérelem határozatlanságát is, az elégtétel adás módja iránti kérelem utalt a megállapított jogsértésre, és az elégtételadás módját is kellően meghatározta.

A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság azon következtetésével, hogy a felperes a Ptk. 2:52. § (1), (2) bekezdése alapján sérelem díjra volt jogosult, annak mértékét azonban a Ptk. 2:52. § (3) bekezdésére figyelemmel eltúlzottnak találta. Az alperes nem mutatott kellő gondosságot a nyilatkozatétel során, és az elsőfokú bíróság a két közleményben történt jogsértésre tekintettel a

jogsértés ismétlődő jellegét is helyesen értékelte. Ugyanakkor figyelemmel kellett lenni arra, hogy a felperes egy szervezet, amely a jóhírnév sérelmével kapcsolatban - szemben a természetes személlyel - lelki pszichés hátrányt nem szenved el, és a politikai indíttatású jogsértés nem volt jelentős súlyú, nem emelkedett ki a politikai közbeszéd rendszerinti folyamából. Az alperes helyesen hivatkozott arra is, hogy a felperes a sérelemdíj körében ténylegesen bekövetkezett hátrányt, kimutatható népszerűségvesztést nem állított és bizonyított. Szervezet esetén magasabb összegű sérelemdíj alkalmazása akkor indokolt, ha a működésben feltűnő, a kívülállónak is érzékelhető megrázkódtatás következik be. A felperes által igényelt, elsőfokú bíróság által megítélt összeg a természetes személy közszereplők esetén lehet indokolt, ... esetén azonban eltúlzott. A másodfokú bíróság fenti körülményeket is figyelembe véve 300.000 forint sérelemdíjat látott arányban állónak a megállapított jogsértésekkel a Ptk. 2:52. § alapján.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az ítéletet részben megváltoztatva az alperes marasztalásának tőkeösszegét 300.000 forintra leszállította, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a fellebbezés részbeni eredményessége, a megítélt sérelemdíj, valamint a megállapított jogsértéseket figyelembe véve a pernyertesség-pervesztesség arányát egyenlőnek ítélte és a perköltségről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott akként, hogy mindegyik fél saját költségét köteles viselni.

A peres felek személyes költségmentességére tekintettel a le nem rótt illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2016. május 20.

dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Istenes Attila s.k.
előadó bíró

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
bíró